ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 17.6.2025 г.
COM(2025) 823 final/2

2025/0177 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на директиви 2009/43/ЕО и 2009/81/ЕО по отношение на опростяването на трансферите на свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС и по отношение на опростяването на възлагането на обществени поръчки в областта на сигурността и отбраната

{SWD(2025) 820 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Нашествието на Русия в Украйна изведе на преден план необходимостта в целия ЕС да функционира укрепен пазар на отбранителни продукти, способен да подкрепи отбранителната готовност на държавите членки в контекста на възникващите заплахи за сигурността. Продължаващият конфликт разкри уязвимите места в европейската отбранителна среда и показа колко е важно наличието на единна и устойчива отбранителна индустриална база. Добре функциониращият европейски пазар в областта на отбраната е от съществено значение, за да се гарантира, че държавите членки имат достъп до отбранителни способности, технологии и продукти, които са необходими, за да отговорят ефективно на настоящите и бъдещите предизвикателства в областта на сигурността.

Въздействието на променящата се геополитическа обстановка върху европейския пазар в областта на отбраната е значително и се изразява в прекъсвания във веригите на доставки, повишено търсене на отбранителни продукти и нарастваща необходимост от оперативно съвместими и иновативни решения. Съществуващите правни разпоредби, които оказват въздействие върху пазара на ЕС в областта на отбраната, обаче не са адаптирани към настоящите предизвикателства, което възпрепятства способността на държавите членки да реагират бързо и ефективно на възникващите заплахи.

В отговор на тези предизвикателства Европейският съюз трябва да предприеме стъпки за укрепване на целия пазар на ЕС за отбранителни продукти, като насърчава по-интегрирана и конкурентоспособна отбранителна индустриална база. Чрез създаването на по-стабилен и устойчив европейски пазар в областта на отбраната и чрез разработването на необходимата инфраструктура Съюзът може да подкрепи отбранителната готовност на държавите членки, да насърчи европейската стратегическа автономност и да допринесе за по-стабилна и надеждна европейска среда за сигурност.

Както се подчертава в Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.[1], „[к]ато начало, възстановяването на европейската отбрана изисква мащабни инвестиции за продължителен период от време. *Заедно трябва да ускорим работата по всички направления, за да се повиши незабавно европейската отбранителна готовност с цел да се гарантира, че най-късно до 2030 г. Европа ще има силна и достатъчно добра европейска отбранителна позиция“.* Освен това „[в]ъз основа на прогнозите за постепенно усвояване на инструментите, предложени в рамките на плана ReArm Europe/Готовност до 2030 г., през следващите четири години инвестициите в отбраната биха могли да достигнат най-малко 800 милиарда евро“.

Възстановяването на европейската отбрана ще изисква огромни инвестиции, както публични, така и частни, за продължителен период от време. Предвид гореизложеното и в отговор на призива на Съвета към Европейската комисия да ускори работата по всички направления с цел решително повишаване на отбранителната готовност на Европа до 2030 г., настоящото предложение има за цел нормативната уредба на Съюза

[1] Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. (JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025 г.).

да стане благоприятна за дейностите за отбранителна готовност и като цяло да се постигне равнище, което може надеждно да възпре всеки риск от въоръжена агресия.

Предложението има за цел да се занимае с факта, че е налице спешна необходимост да се преодолеят съществените пропуски в инвестициите в областта на отбраната, които са се натрупали през последните десетилетия, като нормативната уредба се съгласува по адекватен начин с извънредните усилия, които са нужни в тази област. По-конкретно с настоящото предложение Комисията представя идеи за опростяване, които имат за цел да се отстранят регулаторните пречки, да се улеснят и да се ускорят възлагането на обществени поръчки и вътресъюзните трансфери на свързани с отбраната продукти, както и да се създадат благоприятни условия за европейската отбранителна готовност и за съответната индустриална база.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението има за цел разпоредбите, уреждащи целия пазар на ЕС в областта на отбраната, да се адаптират към настоящия сценарий за сигурност, като се въведат целенасочени изменения, които опростяват административните процедури, намаляват бюрокрацията и предоставят по-гъвкави решения. Чрез рационализиране на процедурите и намаляване на бюрократичните пречки предложението цели да се създаде по-гъвкав и реагиращ на нуждите европейски пазар в областта на отбраната, който е по-добре подготвен да подкрепя усилията, които полагат държавите членки по отношение на отбранителната готовност, и да насърчава развитието на конкурентоспособна и иновативна европейска отбранителна промишленост. Предложението следва визията и целите, определени в Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г., и има за задача да улесни изпълнението на плана ReArm Europe/Готовност до 2030 г. То включва и разпоредби, които са предназначени специално за привеждането в съответствие на разпоредбите на ЕС относно възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и трансферите с изпълнението на програмите на ЕС в областта на отбранителната промишленост, като например Европейския фонд за отбрана.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложените мерки за укрепване на пазара на ЕС в областта на отбраната са предназначени да надграждат и да допълват съществуващите разпоредби на политиката с цел повишаване на отбранителните способности на Европа и подпомагане на отбранителната готовност на държавите членки. Измененията, които се въвеждат с тези мерки, са ограничени до това, което е необходимо, за да се гарантира, че държавите членки могат да постигнат изискваното равнище на отбранителна готовност в близко бъдеще, в отговор на променящата се обстановка по отношение на сигурността и на необходимостта да се противодейства на нововъзникващи заплахи.

Предложението е част от пакет от мерки, които са предназначени да обхванат сектора на отбраната, и по-специално — целите на отбранителната готовност, в това число производството и веригата на доставки в областта на отбраната; всичко това са разпоредби, от които понастоящем се ползват други области. Целта на предложението е да се изпълни поетият от Комисията ангажимент: 1) да се повишат отбранителните способности на Европа в отговор на тревогите във връзка с руската агресия; и 2) да се укрепи отбранителната промишленост на ЕС и да се отправи призив за мащабни дългосрочни инвестиции в отбранителните способности, за да се възпрат заплахите, като се приложи процес на опростяване, чрез който да се вземат мерки по отношение на административната тежест и бюрокрацията.

В рамките на Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT) Комисията гарантира, че изготвените от нея правни актове са пригодни за целта, насочени са към нуждите на заинтересованите страни и свеждат до минимум тежестта, като същевременно постигат своите цели. Поради това настоящото предложение е част от програмата REFIT: то намалява ненужните тежести за сектора на отбраната, като привежда правилата, уреждащи този сектор, в съответствие с правилата, които понастоящем се прилагат за различните процедури и схеми.

В настоящото предложение се поставя акцент върху това, което при сегашната ситуация е действително необходимо за отбранителната готовност, като по този начин изпълнението на целите на правните актове става по-ефективно и по-малко обременяващо за предприятията и публичните органи.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

С предложението се изменят съществуващи директиви. Поради това неговото правно основание е същото като правното основание на изменяните директиви, а именно — член 53, параграф 2, член 62 и член 114, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Член 114 от ДФЕС е общо правно основание, чиято цел е установяването или осигуряването на функционирането на единния пазар. Тъй като с настоящата директива се изменя Директива 2009/43/ЕО[2], подходящото правно основание по отношение на тези изменения е член 114 от ДФЕС. Тъй като с настоящата директива се изменя Директива 2009/81/ЕО[3], подходящото правно основание по отношение на тези изменения е член 53, параграф 2, член 62 и член 114 от ДФЕС.

Всички правни актове, засегнати от настоящото предложение, съдържат сходни разпоредби, които имат за цел да намалят тежестта за държавите членки и промишлеността или да им предоставят помощ за изпълнение на задълженията, наложени им от съответните актове, с цел тези актове да станат по-лесни за прилагане и по-малко обременяващи. С оглед на разширяването на тази пропорционалност по отношение на административната тежест, счита се за необходимо обхватът на разпоредбите да бъде разширен, така че да обхване целия пазар на ЕС в областта на отбраната, за да се подкрепи отбранителната готовност на държавите членки и да се насърчи развитието на конкурентоспособна и иновативна европейска отбранителна промишленост.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Предложението има за цел да бъдат изменени правни актове на ЕС, които влияят пряко върху целия пазар на ЕС в областта на отбраната. Това не може да бъде постигнато на равнището на отделна държава членка, по-специално като се има предвид и фактът, че е необходимо да се осигури хармонизиран подход във всички държави членки, което е от критично значение за ефективното опростяване.

---

[2] Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

[3] Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

- **Пропорционалност**

Посредством измененията на директиви 2009/81/ЕО и 2009/43/ЕО предложението следва да доведе до опростяване на действащата понастоящем нормативна уредба и до кодифициране на някои елементи от правните разпоредби относно обществените поръчки, установени в съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

Мерките не надхвърлят необходимото за постигането на тези цели.

- **Избор на инструмент**

Всички директиви, за които се отнася настоящото предложение, са правни актове за хармонизация съгласно правилата на ЕС. Тези правни актове съдържат разпоредби, които отчитат положението и нарастващите нужди на сектора на отбраната и гарантират, че с изискванията се избягва налагането на ненужна тежест върху отбранителната готовност, производството и процесите по веригата на доставки. В крайна сметка целта на настоящото предложение е прилагането на тези правни актове да стане по-лесно и по-малко обременяващо.

По тази причина, в интерес на ефикасността, най-подходящото решение изглежда съвместно предложение за различните съответни разпоредби, приложими към сектора на отбраната, под формата на сборен пакет от мерки за отбранителната готовност. По-специално изборът на директива за настоящото предложение е обоснован от необходимостта да се използва същият правен инструмент като правните актове, които трябва да бъдат изменени.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Процесът на консултации със заинтересованите страни беше обширен и включваше обществена консултация, която беше отворена до 22 април 2025 г., както и поредица от целеви срещи с държавите членки, съответните представители на стопанските среди от Съюза и други ключови заинтересовани страни. Този процес на консултации, в съчетание с опита на Комисията в прилагането на съответните правни актове, спомогна да се установят ключови пречки и предизвикателства в регулаторната среда на ЕС. Като се основават на получената ценна информация и експертния опит на Комисията, предложенията, очертани в настоящия регламент, имат за цел да се решат тези ключови въпроси и да се подобри цялостната ефективност на нормативната уредба на ЕС.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Предложените мерки са изготвени след процес на вътрешен контрол на съществуващите правни актове и въз основа на опита от тяхното прилагане. Тъй като това е стъпка от процеса на непрекъсната оценка на необходимостта от способности за отбранителна готовност, произтичащ от законодателството на Съюза, преценката на тази тежест и на нейното въздействие върху заинтересованите страни ще продължи.

Оценка на въздействието

В заключенията си от 20 март 2025 г. Европейският съвет призова Комисията да ускори „работата по всички направления с цел решително повишаване на отбранителната готовност на Европа през следващите пет години“ и да предприеме бързи последващи действия за опростяване на законодателството в областта на сигурността и отбраната. Поради спешния характер на предложението, което има за цел да подкрепи бързото адаптиране на европейската отбранителна промишленост към новата геополитическа среда и да се предостави помощ на държава във война от началото на 2023 г., в срока, определен за представянето на сборния пакет от мерки за отбранителната готовност, не беше възможно да се изготви оценка на въздействието. В срок от 3 месеца след приемането на настоящото предложение Комисията ще представи работен документ на своите служби, за да обоснове това законодателно действие и да обясни неговата целесъобразност за постигане на набелязаните цели на политиката съгласно съответните правила за по-добро регулиране.

Предложението се отнася до ограничени и целенасочени промени в правни актове. Те се основават на опита от прилагането на тези актове. Промените не влияят съществено върху политиката, а само гарантират нейното по-ефикасно и по-ефективно изпълнение. Поради целевия им характер и липсата на съответни варианти на политиката не е необходимо да се извършва оценка на въздействието. Въпреки това в приложеното съобщение се разглеждат елементите на въздействието на тези мерки, включително анализ на резултатите от обществена консултация на ЕС, проведена в този контекст.

• Пригодност и опростяване на законодателството

Целта на настоящото предложение по REFIT е да се опрости законодателството и да се намали тежестта за заинтересованите страни.

Основни права

Не се прилага.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не се прилага.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Не се прилага.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

За Директива 2009/43/ЕО:

- Случаите, в които държавите членки може да предоставят изключения от предварителното разрешение за трансфери на свързани с отбраната продукти, ще бъдат разширени, така че да включват трансферите, които са необходими за изпълнението на проекти, финансирани по програмите на ЕС за отбранителната промишленост, трансферите в рамките на структурирани

трансгранични секторни партньорства, трансферите към институции и органи на Съюза и към Европейската агенция по отбрана, както и трансферите в спешен порядък в резултат на криза.

- На Комисията ще бъде предоставено правомощието да определя някои несъществени елементи от уредбата на трансферите, като приема делегирани актове.

- Обхватът на генералния лиценз за трансфер ще бъде разширен, така че в допълнение към трансферите към сертифицирани европейски предприятия в областта на отбраната да включва трансфери към сертифицирани субекти.

- От държавите членки ще се изисква да осигурят възможност за въвеждането на генерални лицензи за трансфер, различни от изброените в член 5, параграф 2.

- Ще бъдат въведени генерални лицензи за трансфер за промишлените проекти на ЕС в областта на отбраната, като например проектите по линия на Европейския фонд за отбрана, като целта е да бъдат обхванати всички продукти, свързани с отбраната, и всички трансфери, необходими за изпълнението на даден проект.

- Разпоредбата относно информацията, която трябва да представят доставчиците на свързани с отбраната продукти, се изменя, така че да им се осигури необходимата гъвкавост, като същевременно се запазят прозрачността и контролът.

За Директива 2009/81/ЕО:

- Праговите стойности, определени в Директива 2009/81/ЕО, ще бъдат повишени, за да могат държавите членки да се съсредоточат върху договорите от критично значение и за да се намали за промишлеността административната тежест, свързана с процедурите за възлагане на по-малки обществени поръчки.

- За да се разшири спектърът на инструментите, които са на разположение на държавите членки, се въвеждат откритата процедура и динамичната система за покупка, основаващи се на Директива 2014/24/ЕС.

- Процедура за партньорство за иновации: в подкрепа на обществените поръчки за иновативни решения ще бъде въведена изменена и по-гъвкава процедура за партньорство за иновации, основаваща се на Директива 2014/24/ЕС.

- Опростена процедура за възлагане на обществени поръчки за конкурентни успоредни проекти за научноизследователска и развойна дейност: ще бъде въведена опростена процедура за пряко възлагане на обществени поръчки за иновативни продукти или услуги, които са резултат от конкурентни успоредни проекти за научноизследователска и развойна дейност.

- Ще бъде въведена временна дерогация, която да позволи на държавите членки да използват процедурата на договаряне без предварително обявление по отношение на съвместно възлагане на обществени поръчки, включително за готово оборудване. Тя ще бъде на разположение за извършваното от най-малко три държави членки възлагане на обществени поръчки за идентични

отбранителни продукти или продукти, подлежащи само на несъществени изменения.

- Разпоредбите относно присъединяването на държави членки към програми за сътрудничество, основаващи се на научноизследователска и развойна дейност, след края на етапа на научноизследователската и развойната дейност, ще бъдат кодифицирани в Директива 2009/81/ЕО.

- Правилата, уреждащи рамковите споразумения за възлагане на обществени поръчки, ще бъдат доуточнени и максималната продължителност на рамковите споразумения ще бъде удължена от 7 на 10 години.

- Задълженията за статистическо докладване, свързани с възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната, ще бъдат намалени, за да се облекчи административната тежест за държавите членки.

2025/0177 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на директиви 2009/43/ЕО и 2009/81/ЕО по отношение на опростяването на трансферите на свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС и по отношение на опростяването на възлагането на обществени поръчки в областта на сигурността и отбраната

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 2, член 62 и член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Както се подчертава в Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.[4], Съюзът е изправен пред остра и непрестанно нарастваща заплаха, свързана по-специално със завръщането на пълномащабен конфликт в Европа. В отговор на нарастващите предизвикателства за сигурността е наложително Съюзът да предприеме решителни действия за укрепване на отбранителните си способности. Ключов аспект на тези усилия е необходимостта от увеличаване на производствения капацитет на Съюза в областта на отбраната, което ще му позволи да реагира ефективно на възникващите изисквания по отношение на сигурността. Спешно трябва да се повиши европейската отбранителна готовност, за да се гарантира, че най-късно до 2030 г. Съюзът ще има силна и достатъчна европейска отбранителна позиция.

(2) От решаващо значение за постигане на целта за повишаване на отбранителната готовност на държавите членки и на Съюза са опростяването и хармонизирането на нормативната уредба. Като рационализира и съгласува нормативните уредби, Съюзът може да създаде по-благоприятна среда за отбранителната промишленост, за да функционира, да въвежда иновации и да създава необходимите способности за гарантиране на европейската сигурност и отбранителна готовност. Целите на опростяването на законодателството, което влияе върху отбранителната готовност, са очертани в Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.[5].

(3) Трансферите на свързани с отбраната продукти в рамките на Съюза подлежат на предварително разрешение чрез генерални, глобални или индивидуални лицензи

[4] JOIN(2025) 120 final, 19 март 2025 г.

[5] Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. (JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025 г.).

за трансфер, предоставени или публикувани от държавата членка, от чиято територия доставчикът желае да осъществи трансфер на свързани с отбраната продукти. Държавите членки може да освобождават трансферите на свързани с отбраната продукти от задължението за предварително разрешение в специфични случаи, изброени в Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[6]. Като се имат предвид развоят на положението във връзка със сигурността и въвеждането на програмите за отбранителната промишленост на Съюза, които са насочени по-специално към укрепването на трансграничното сътрудничество в Съюза, е целесъобразно списъкът на случаите, в които държавите членки може да освобождават трансфери от предварително разрешение, да бъде разширен. Такава възможност следва да се предвиди по-специално по отношение на трансферите, които са необходими за изпълнението на проекти, финансирани по програмите за отбранителната промишленост на Съюза, трансферите в рамките на структурирани трансгранични секторни партньорства, трансферите към институции и органи на Съюза и към Европейската агенция по отбрана, трансферите в спешен порядък в резултат на криза и трансферите, свързани с военна помощ и помощ в областта на отбраната в рамките на действия на Съюза по член 28 от Договора за Европейския съюз.

(4) Добре функциониращата система за трансфери във всички държави членки е предпоставка за общосъюзен пазар в областта на отбраната. Обстановката във връзка със сигурността се развива бързо и изисква допълнителна гъвкавост, която да позволи на Комисията и на държавите членки да реагират целенасочено и адекватно. Поради това Комисията следва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в които да определя някои несъществени елементи от уредбата на трансферите. В такива делегирани актове може да се определи хармонизиран подход за прилагането на член 4, параграф 8, например като се определят „чувствителните“ компоненти или като се въведе правило *de minimis*. Освен това е целесъобразно Комисията да бъде оправомощена да добавя — по искане на държава членка или по своя собствена инициатива — нови случаи, в които държавите членки да имат възможност да въвеждат изключения от задължението за предварително разрешение, като по този начин ще се осигурят по-голяма гъвкавост и потенциал за опростени и ускорени вътресъюзни трансфери на продукти, свързани с отбраната.

(5) Поради същите причини като изложените в съображение 4 правомощието за приемане на актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да бъде делегирано на Комисията, за да може тя да определя хармонизирани условия, при които държавите членки да постановяват какъв вид лиценз за трансфер следва да се прилага за конкретни продукти, свързани с отбраната, или конкретни категории продукти, свързани с отбраната.

(6) В интерес на ефективното и ефикасно функциониране на вътресъюзния режим за трансфери държавите членки следва да правят необходимото, така че всички доставчици, които желаят да осъществят от тяхната територия трансфер на продукти, свързани с отбраната, да могат да използват генерален лиценз за

[6] Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

трансфер или да подадат заявление за глобален или за индивидуален лиценз за трансфер. Евентуалните предварителни условия, които може да наложат държавите членки, следва да се основават единствено на критериите за прякото значение за способността на доставчиците да спазват правните разпоредби в областта на контрола на трансфера и износа. Критерии като правната форма или правния статут на доставчиците не може да влияят отрицателно върху възможността някои категории доставчици да използват генерални лицензи за трансфер или да подадат заявление за глобален или за индивидуален лиценз за трансфер.

(7) За да бъдат стимулирани получателите да възприемат сертифицирането и за да се улеснят трансграничното сътрудничество и откритостта на веригите на доставки, е целесъобразно обхватът на генералния лиценз да бъде разширен за трансфери към сертифицирани получатели, така че да включва и трансферите от сертифицирани субекти. Тези предприятия са доказали способността си да спазват правилата за контрол на трансфера и износа и освен това са поели значителни разходи за постигането на сертифициране. Следва да им бъде разрешено да се ползват от опростени и по-малко обременяващи възможности за осъществяване на вътресъюзни трансфери.

(8) Както е посочено в член 1, параграф 2 от Директива 2009/43/ЕО, тя не засяга свободата на действие на държавите членки в областта на експортната политика по отношение на свързани с отбраната продукти.

(9) В Директива 2009/43/ЕО се предвижда, че държавите членки може да въведат генерални лицензи за трансфер, различни от изброените в член 5, параграф 2 от същата директива. Тази възможност обаче може да бъде възпрепятствана от национални правила, които ограничават гъвкавостта, и от способността на националните контролни органи да се възползват в пълна степен от инструментите, въведени с Директива 2009/43/ЕО. Така например допълнителни видове генерални лицензи за трансфер може да се отнасят за трансфери, които са необходими за изпълнението на проекти, финансирани по програмите за отбранителната промишленост на Съюза, вътрегрупови трансфери или трансфери в спешен порядък в резултат на криза. Поради това е целесъобразно от държавите членки да се изисква да осигурят в националните си законодателства възможност за въвеждането на генерални лицензи за трансфер, различни от изброените в член 5, параграф 2 от Директива 2009/43/ЕО.

(10) Изпълнението на програмите за отбранителната промишленост на Съюза, като например Европейския фонд за отбрана, често бива спъвано от значителни забавяния при трансфера на свързани с отбраната продукти, които се дължат на дългите и сложни процеси за издаване на лицензи за трансфер от държавите членки. Тези забавяния могат да влияят отрицателно върху цялостната ефикасност и ефективност на споменатите програми и да пречат на Съюза и неговите държави членки да разработват и да придобиват своевременно и икономически ефективно отбранителните способности, които са им нужни. За да се реши този проблем, е необходимо за тези програми да се въведат генерални лицензи за трансфер. Обхватът на тези генерални лицензи за трансфер следва да включва всички свързани с отбраната продукти, които са изброени в приложението към Директива 2009/43/ЕО, и всички трансфери — както материални, така и нематериални, които доставчикът трябва да осъществи за изпълнението на даден проект. Държавите членки може също така да предвидят, че тези лицензи може да се прилагат през целия жизнен цикъл на продукта,

разработен в рамките на даден проект, включително през етапите на производство, поддръжка и модернизиране. Въвеждането на такива генерални лицензи за трансфер ще намали забавянията, ще повиши ефикасността и ще улесни сътрудничеството между предприятията, които участват в тези проекти, като по този начин ще спомогне за развитието на силна и конкурентоспособна отбранителна промишленост на Съюза. Терминологията, използвана в този контекст, следва да се разбира като идентична на използваната в образеца на споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства[7] по програмите на Съюза в областта на отбраната.

(11) Освен това, като се има предвид технологичното развитие, е необходимо да се адаптират правилата относно информацията, която трябва да представят доставчиците на свързани с отбраната продукти, тъй като действащите понастоящем разпоредби може да се окажат обременителни в случай на нематериални трансфери на технологии. За да се улесни ефикасният и ефективен трансфер на свързани с отбраната продукти в рамките на Съюза, е целесъобразно на доставчиците да се осигури потребната гъвкавост, като същевременно се запазят прозрачността и контролът. Необходимостта от изменяне на изискването за информация, което се прилага за нематериалните трансфери на технологии, налага да се извършва оценка на всеки отделен случай. Поради това на държавите членки следва да се даде възможност да прилагат такива изисквания за информацията само ако тяхното прилагане не поражда задължения за докладване, които са твърде обременителни за доставчиците.

(12) От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[8]. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(13) Тъй като с настоящата директива се изменя Директива 2009/43/ЕО, подходящото правно основание по отношение на тези изменения е член 114 от Договора.

(14) За да се развият необходимите способности и военна готовност за надеждно възпиране на евентуално въоръжено нападение и за да се осигури бъдещето на Съюза, е необходимо мащабно увеличение на европейските инвестиции в отбраната. Прогнозите за постепенно усвояване сочат, че през следващите четири години инвестициите в отбраната биха могли да достигнат най-малко 800 милиарда евро, включително разходите, финансирани от 150-те милиарда евро по линия на инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE), създаден с

[7] Образецът на споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства по линия на Европейския фонд за отбрана е публикуван на уебсайта на Комисията: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/edf/agr-contr/mga_edf_v1.0-01052023_en.pdf

[8] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета[9]. Тези значителни инвестиции на държавите членки в отбраната предполагат възлагането на съществени обществени поръчки. Поради това е целесъобразно да бъдат опростени някои разпоредби от Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[10], която урежда възлагането на поръчки за строителство, стоки и услуги в областта на отбраната и сигурността, като същевременно се запази добре функциониращият общосъюзен пазар в областта на отбраната. На държавите членки следва да се предостави гъвкавост, така че да попълват своите запаси бързо и по устойчив начин, а това може да се постигне най-добре, като се използва в пълна степен потенциалът на вътрешния пазар. Благодарение на рационализирането на правилата за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната, държавите членки ще получат гъвкавостта, която им е необходима, за да реагират на възникващите нужди в областта на сигурността, като наред с това ще бъде даден импулс за конкурентоспособен и интегриран европейски пазар в областта на отбраната, който да спомогне за дългосрочните им отбранителни способности.

(15) За постигането на тази цел е необходимо да се повишат праговите стойности за поръчките, обхванати от Директива 2009/81/ЕО. Това адаптиране ще даде възможност на държавите членки да съсредоточат своите ресурси върху поръчките, които са от критично значение, и така да разпределят по-ефективно бюджетите си, които са предназначени за обществени поръчки. В същото време то ще облекчи административната тежест, която промишлеността понася във връзка с процедури за по-малки обществени поръчки, а това ще спомогне да се опрости нормативната уредба и да се намалят разходите, свързани с тези поръчки.

(16) Освен това на държавите членки ще бъде предоставена гъвкавостта да се ползват от всички налични инструменти, свързани с възлагането на обществени поръчки. За да се увеличи броят на начините, по които възлагащите органи и възложителите може да възлагат обществени поръчки, следва да се добави възможността за използване на открита процедура и на динамична система за покупка. Тези две процедури се основават на предвидените в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[11].

(17) Налице е спешна необходимост Съюзът да мобилизира цялостния си капацитет за иновации и да насочи значителни инвестиции, за да възвърне предимството си и да предотврати технологичната зависимост. Директива 2009/81/ЕО следва да бъде адаптирана и с цел да се осигури по-ефикасна подкрепа за обществените поръчки за иновации, така че значителните инвестиции, които държавите членки правят за повишаване на отбранителната си готовност, да издържат изпитанието

---

9 Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета от 27 май 2025 г. за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“ (ОВ L, 2025/1106, 28.5.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

10 Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

11 Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

на времето и да донесат дългосрочни ползи. Улеснявайки възлагането на обществени поръчки за иновативни решения в областта на отбраната, Съюзът може да насърчи разработването на авангардни технологии и способности и в крайна сметка да преобрази отбраната чрез преломни иновации и да повиши ефективността и издръжливостта на своите отбранителни системи. За да се осигури по-ефикасна подкрепа за обществените поръчки за научноизследователска и развойна дейност и за иновативни решения, в Директива 2009/81/ЕО следва се въведе адаптирана и по-гъвкава процедура за партньорство за иновации, основаваща се на Директива 2014/24/ЕС. Следва да се добави и опростена процедура за пряко възлагане на обществени поръчки за иновативни продукти и услуги, които са резултат от конкурентни успоредни проекти за научноизследователска и развойна дейност. Това ще позволи на държавите членки да заемат челно място в отбранителните технологии, като същевременно ще бъдат поощрени сътрудничеството и съревнованието между промишлените партньори. Ползите от този подход включват по-бърз достъп до иновативни решения, по-нисък риск при разработването и по-висока ефективност по отношение на разходите, а крайният резултат ще се изразява в усъвършенствани отбранителни способности и по-конкурентоспособна европейска отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ).

(18) За да могат държавите членки да разполагат с гъвкавостта, необходима за реагиране спрямо възникващи предизвикателства за сигурността, е важно за съвместните обществени поръчки, включително обществените поръчки за готово оборудване, да се въведе ограничена по време възможност за използване на процедурата на договаряне без предварително обявление. Тази временна дерогация ще позволи на държавите членки да придобиват бързо отбранителните способности, от които се нуждаят, и ще им осигури известна степен на гъвкавост при процедурите за възлагане на обществени поръчки, което ще спомогне за бързото попълване на техните запаси и за повишаването на отбранителната им готовност. Освен това разрешаването на държавите членки да възлагат обществени поръчки за идентични отбранителни продукти или продукти, подлежащи само на несъществени изменения, включително обща поддръжка, допринася за задълбочаването на оперативната съвместимост и взаимозаменяемостта на оборудването на техните въоръжени сили, като по този начин допълнително се укрепва отбранителната готовност на Съюза и се повишава сигурността на доставките.

(19) За повишаването на технологичния суверенитет на Съюза са необходими повече и по-добри съвместни инвестиции — от научните изследвания до разработването на сложни системи, пазарната реализация и възлагането на обществени поръчки. Съвместното възлагане на обществени поръчки от страна на държавите членки е от ключово значение за подобряването на ефикасността, ефективността и оперативната съвместимост на отбранителните способности и допринася за по-силната и по-съгласувана европейска отбрана. Като се изхожда от Известието на Комисията от 2019 г. относно насоки за обществени поръчки в условията на сътрудничество в областта на отбраната и сигурността[12], е необходимо да се определят разпоредби относно присъединяването на държави членки към програми за сътрудничество, основаващи се на

[12] Известие на Комисията относно насоки за обществени поръчки в условията на сътрудничество в областта на отбраната и сигурността (ОВ C 157, 8.5.2019 г., стр. 1).

научноизследователска и развойна дейност, след края на етапа на научноизследователската и развойната дейност за по-късните етапи от жизнения цикъл. Освен това, за да се окаже подкрепа за по-късните етапи от жизнения цикъл на финансираните от Съюза програми за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната, е необходимо да се поясни, че при същите условия държавите членки може да се ползват от изключението за програми за сътрудничество, основаващи се на научноизследователска и развойна дейност, и за проекти, финансирани по линия на програмите за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната, като например Европейския фонд за отбрана. Така ще се обезпечи необходимата правна сигурност и ще се гарантира, че предоставената чрез изключението гъвкавост ще спомогне за продължаването на проектите, финансирани от Европейския фонд за отбрана, в рамка за сътрудничество дори след приключването на етапа на научноизследователската и развойната дейност. Освен това ще се поясни, че държавите членки, които се присъединяват след етапа на научноизследователската и развойната дейност като действителни участници в програмата за сътрудничество, също ще се ползват от изключението.

(20) В интерес на подкрепата за съвместното възлагане на обществени поръчки и обезпечаването на правна сигурност е необходимо в Директива 2009/81/ЕО да се определят правила относно възлагането на обществени поръчки, в което участват възлагащи органи или възложители от различни държави членки.

(21) За да могат държавите членки да се ползват от по-голяма предвидимост и стабилност, когато планират обществени поръчки в областта на отбраната, е необходимо да се изменят правилата, уреждащи рамковите споразумения. По-специално, за да бъдат отразени особеностите на сектора на отбраната, е необходимо максималната възможна продължителност на рамковите споразумения да се удължи на десет години, което ще позволи на държавите членки да установят дългосрочни партньорства с промишлеността и да планират потребностите от обществени поръчки в областта на отбраната с по-голяма сигурност, като наред с това се гарантира, че правилата на Съюза относно възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната запазват своята гъвкавост и се адаптират към специфичните нужди на сектора на отбраната.

(22) Директива 2009/81/ЕО следва също така да отразява съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз и да е съобразена със съдържащите се в Директива 2014/24/ЕС разпоредби относно изменянето на договорите. По-специално в Директива 2009/81/ЕО правилата относно изменянето на рамковите споразумения следва да се прилагат по същия начин, както в Директива 2014/24/ЕС.

(23) За да се облекчи административната тежест за държавите членки, задълженията за статистическо докладване, свързани с възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната, следва да се намалят, така че националните органи да могат да се съсредоточат върху изпълнението на своите политики в областта на отбраната и върху ефикасното използване на ресурсите си. Тъй като с настоящата директива се изменя Директива 2009/81/ЕО, подходящото правно основание по отношение на тези изменения е член 53, параграф 2, член 62 и член 114 от Договора.

(24) Поради това директиви 2009/43/ЕО и 2009/81/ЕО следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2009/43/ЕО

Директива 2009/43/ЕО се изменя, както следва:

1. В член 3 се добавя следната точка 8:

„8. „криза“ означава криза, както е определена в член 1, точка 10 от Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*;

---

* Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).“;

2. Член 4 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Независимо от параграф 1, държавите членки могат в посочените по-долу случаи да освобождават трансфери на свързани с отбраната продукти от установеното в посочения параграф задължение за предварително разрешение:

а) доставчикът или получателят е правителствена организация или част от въоръжените сили;

аа) получателят е институция на Съюза, орган на Съюза или Европейската агенция по отбрана;

б) доставките се осъществяват от Съюза, НАТО, МААЕ или други международни организации с оглед изпълнение на техните задачи;

в) трансферът е необходим за осъществяването на програма за сътрудничество във въоръжаването между държави членки;

ва) трансферът е необходим за изпълнението на проект, финансиран по програма на Съюза за ВПК;

вб) трансферът се извършва в рамките на структурирано трансгранично секторно партньорство;

вв) трансферът се извършва в спешен порядък в резултат на криза;

г) трансферът е свързан с оказването на хуманитарна помощ при бедствие или е част от дарение при извънредна ситуация;

га) трансферът е свързан с гласувана с единодушие от Съвета по силата на член 41, параграф 2 от Договора за Европейския съюз военна помощ и помощ в областта на отбраната в рамките на действия на Съюза по член 28 от Договора за Европейския съюз;

д) трансферът е необходим за – или поради – ремонт, поддръжка, изложение или демонстрация.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Комисията се оправомощава да приема, при съблюдаване на член 13а, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива делегирани актове за изменение на параграф 2, за да се обхванат случаите, при които:

а) трансферът се осъществява при условия, които не засягат обществения ред или обществената сигурност;

б) задължението за предварително разрешение се оказва несъвместимо с международните ангажименти, поети от държавите членки след приемането на настоящата директива;

в) трансферът е необходим с оглед на посоченото в член 1, параграф 4 междуправителствено сътрудничество;

г) трансферът е необходим с оглед на трансграничното сътрудничество;“;

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Държавите членки позволяват на доставчиците, които желаят да прехвърлят от тяхна територия свързани с отбраната продукти, да използват генерални лицензи за трансфер или да подадат заявление за глобален или индивидуален лиценз за трансфер, както е посочено в членове 5, 6 и 7. Не се налагат предварителни условия, възпрепятстващи доставчиците да използват генерални лицензи за трансфер или да подават заявления за глобални или индивидуални лицензи за трансфер въз основа на критерии, които не са свързани с капацитета им да изпълняват задълженията си в областта на трансфера и контрола на износа.“;

г) вмъква се следният параграф 8а:

„8а. Комисията се оправомощава да приема, при съблюдаване на член 13а, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива делегирани актове за определяне на еднообразни условия за прилагането на параграфи 5 и 8 от настоящия член.“;

3. Член 5 се изменя, както следва:

д) параграф 2 се изменя, както следва:

i) буква б) се заменя със следното:

„б) получателят е дружество, сертифицирано по член 9;“;

ii) вмъква се следната буква д):

„публикуването се изисква по силата на член 5а.“;

е) вмъкват се следните параграфи 2а и 2б:

„2а. Държавите членки предвиждат в законодателството си възможността за въвеждане на генерални лицензи за трансфер, различни от изброените в член 5, параграф 2.

2б. Комисията се оправомощава да приема, при съблюдаване на член 13а, делегирани актове, допълващи настоящата директива, с цел хармонизиране на минималния обхват на генералните лицензи за трансфер, посочени в член 5, параграф 2.“;

4. вмъква се следният член 5а:

„Член 5а

Лицензи за трансфери с оглед изпълнението на проекти, финансирани по програма на Съюза за ВПК

1. Държавите членки публикуват генерални лицензи за трансфери с оглед изпълнението на проекти, финансирани по програма на Съюза за ВПК. Тези лицензи обхващат всички свързани с отбраната продукти и всички трансфери, необходими за изпълнението на дадения проект.

2. Държавите членки могат да предвидят посочената в параграф 1 лицензионна система да се прилага и при етапите от жизнения цикъл на проектите, които следват етапите, финансирани по съответната програма на Съюза за ВПК.

3. Държавите членки не изискват допълнителни ангажименти по свързаните с отбраната продукти – например удостоверения за крайната им употреба или ограничения на износа им, ако сключено по програма на Съюза за ВПК споразумение за финансиране или договор съдържа ангажимент, че свързаните с отбраната продукти за изпълнението на даден проект няма да бъдат споделяни без разрешение извън участниците в споразумението за финансиране или страните по въпросния договор, финансиращия или възлагащия орган или, когато е приложимо, Комисията, когато тя не е финансиращият или възлагащият орган, и Сметната палата, както е посочено в параграф 4.

4. В споразумението или договора за финансиране може да се определят условията, при които свързаните с отбраната продукти за изпълнението на даден проект могат да бъдат прехвърлени на Сметната палата, ако такова правно задължение обвързва участниците, финансиращите органи или възлагащите органи, или, когато е приложимо, Комисията, когато тя не е финансиращият или възлагащият орган.“;

5. В член 8 се вмъква следният параграф 3а:

„3а. Разпоредбите на настоящия член и по-специално член 8, параграф 3, букви б) и в) съответно се прилагат за трансферите на нематериални технологии, но само доколкото прилагането им не поражда за доставчиците прекомерни задължения за докладване.“;

6. Член 13а се изменя, както следва:

ж) вмъква се следният параграф 2а:

„2а. Посоченото в член 4, параграф 8а правомощие за приемане на делегирани актове се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от [датата на приемане на настоящата изменяща директива]. Не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок Комисията изготвя доклад за упражняването му. Оправомощаването се продължава по подразбиране за еднакви периоди, освен ако не по-късно от три месеца преди изтичането на даден период Европейският парламент или Съветът не възразят срещу него.“;

з) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Оправомощаванията по член 4, параграф 3, член 4, параграф 8а или член 13 могат да бъдат оттеглени по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него оправомощаване. Решението започва да поражда действие в деня след публикуването му в Официален вестник на

Европейския съюз или на посочената в него по-късна дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.“;

и) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Делегиран акт, приет по силата на член 4, параграф 3, член 4, параграф 8а или член 13, влиза в сила единствено ако в срок от три месеца, след като бъдат уведомени за него, Европейският парламент или Съветът не представят възражения, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът уведомят Комисията, че нямат възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 2

Изменения на Директива 2009/81/ЕО

Директива 2009/81/ЕО се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) точки 15 и 16 се заменят със следното:

„15. „Кандидат“ означава стопански субект, който желае да получи покана за участие в ограничена процедура, процедура на договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации;

16. „Оферент“ означава стопански субект, който е представил оферта в рамките на открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации;“;

б) вмъкват се следните точки 17а и 17б:

„17а. „Централизирани покупки“ означава дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:

а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възлагащите органи/възложителите;

б) възлагане на обществена поръчка или сключване на рамково споразумение за строителство, доставки или услуги, предназначени за възлагащите органи/възложителите;

17б. „Спомагателни покупки“ означава дейности, подпомагащи закупуването, по-специално в следните форми:

а) техническа инфраструктура, позволяваща на възлагащите органи/възложителите да възлагат обществени поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;

б) консултации по провеждането или разработването на процедурите за възлагане на обществена поръчка;

в) подготвяне и управляване на процедура за възлагане на обществена поръчка от името и за сметка на възлагащия орган/възложителя;“;

в) точка 18 се заменя със следното:

„18. „Централен орган за покупки“ означава възлагащ орган/възложител, извършващ централизирани покупки и, евентуално, спомагателни покупки;“;

г) вмъква се следната точка 18а:

„18а. „Открита процедура“ означава процедура, при която всеки заинтересован стопански субект може да представи оферта;“;

д) вмъква се следната точка 21а:

„21а. „Динамична система за покупки“ означава изцяло електронен процес за извършване на обичайни покупки, чиито характеристики, които обикновено са налице на пазара, удовлетворяват изискванията на възлагащия орган/възложителя; този процес е ограничен по времетраене и е отворен за периода на действието си за всеки стопански субект, който отговаря на критериите за подбор и е представил ориентировъчна оферта, съответстваща на спецификацията.“;

е) добавя се следната точка 29:

„29. „Поддръжка“ означава действията за осигуряване на готовността и оперативните възможности на свързан с отбраната продукт, по-специално за съхраняване на оборудването в – или за възстановяването му до – определени параметри до края на използването му, в т.ч. готовност за употреба; продължителност на употребата и осъвременяване; персонализиране и специализиране; проверяване; основен ремонт; изпитване, обслужване, модифициране; класифициране по отношение на годността за употреба; ремонт; възстановяване; реконструиране; рециклиране; оползотворяване и използване за резервни части.“;

2) Член 8 се изменя, както следва:

а) в буква а) „443 000 евро“ се заменя с „900 000 евро“;

б) в буква б) „5 538 000 евро“ се заменя с „7 000 000 евро“;

3) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 9 се заменя със следното:

„9. При рамковите споразумения и динамичните системи за покупки стойността, която се взима предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на всички поръчки, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.“;

б) добавя се следният параграф 10:

„10. При партньорствата за иновации стойността, която се взима предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на планираната за всеки етап от предвиденото партньорство научноизследователска и развойна дейност, както и на разработените и доставените в края му доставки, услуги или строителство.“;

4) Член 10 се заменя със следното:

„Член 10

Обществени поръчки и рамкови споразумения, възлагани от централни органи за покупки

1. Държавите членки могат да предвидят за възлагащите органи/възложителите възможност да възлагат обществени поръчки за строителство, доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки.

Държавите членки могат също така да предвидят за възлагащите органи/възложителите възможност да възлагат обществени поръчки за строителство, доставки и услуги чрез поръчки, възложени от централен орган за покупки, като използват управлявана от такъв орган динамична система за покупки или – в рамките на предвиденото в член 29, параграф 2, втора алинея – сключено от такъв орган, извършващ централизирани покупки, рамково споразумение. Когато дадена динамична система за покупки, управлявана от централен орган за покупки, може да се използва и от други възлагащи органи/възложители, това се посочва в поканата за участие в състезателната процедура, с която се създава тази динамична система за покупки.

Във връзка с първа и втора алинея държавите членки могат да предвидят определени обществени поръчки да се извършват чрез централни органи за покупки или чрез един или повече конкретни централни органи за покупки.

2. Приема се, че възлагащите органи/възложителите, които възлагат обществена поръчка за строителство, доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки, съблюдават разпоредбите на настоящата директива, доколкото:

    а) централният орган за покупки ги спазва, или

    б) когато централният орган за покупки не е възлагащ орган/възложител, прилаганите от него правила за възлагане на поръчка съблюдават разпоредбите на настоящата директива, а възложените поръчки са подвластни на ефективни средства за правна защита, равностойни на предвидените в дял IV.

Също така се приема, че възлагащите органи/възложителите изпълняват задълженията си по настоящата директива, когато възлагат обществени поръчки за строителство, доставки или услуги чрез поръчки, възложени от централен орган за покупки, като използват управлявана от такъв орган динамична система за покупки или – в рамките на предвиденото в член 29, параграф 2, втора алинея – сключено от такъв орган рамково споразумение.

Възлагащите органи/възложителите обаче отговарят за спазването на задълженията по настоящата директива по отношение на частите, които управляват самите те, като:

    а) възлагане на обществена поръчка в рамките на управлявана от централен орган за покупки динамична система за покупки;

    б) подновяване на състезателната процедура по сключено от централен орган за покупки рамково споразумение;

    в) определяне, по силата на член 29, параграф 4, на стопанския субект сред тези, които са страна по сключено от централен орган за покупки рамково споразумение, който ще изпълни дадена задача по рамковото споразумение.

3. Възлагащите органи/възложителите могат, без да прилагат предвидените в настоящата директива процедури, да възложат на централен орган за покупки обществена поръчка, чийто предмет е услуга за извършване на централизирани покупки.

Такива поръчки могат да включват и услуга за извършване на спомагателни покупки.“;

5) Вмъква се следният член 10а:

„Член 10а

Обществени поръчки с участието на възлагащи органи/възложители от различни държави членки

1. Възлагащите органи/възложителите от различни държави членки могат да действат съвместно при възлагането на обществени поръчки съгласно настоящия член.

   Възлагащите органи/възложителите не използват предвидените в настоящия член механизми, за да избегнат прилагането спрямо тях на съответстващи с правото на Съюза задължителни публичноправни разпоредби, на които те подлежат в своята държава членка.

2. Държава членка не забранява на своите възлагащи органи/възложители да използват централизирани покупки, предлагани от централни органи за покупки, намиращи се в друга държава членка, нито да предлагат централизирани покупки на възлагащи органи/възложители, намиращи се в друга държава членка.

   По отношение на централизираните покупки, предлагани от централен орган за покупки, намиращ се в държава членка, различна от държавата на възлагащия орган/възложителя, държавите членки могат да изискат от своите възлагащи органи/възложители да използват единствено централизираните покупки, посочени в член 1, точка 17б, буква а) или б).

3. Услугата за извършване на централизирани покупки, която предлага централен орган за покупки, намиращ се в друга държава членка, се подчинява на националните разпоредби на държавата членка, в която се намира този орган.

   Националните разпоредби на държавата членка, в която се намира централният орган за покупки, се прилагат и спрямо възлагането на обществена поръчка в рамките на динамична система за покупки и за провеждането на подновяване на състезателната процедура по рамково споразумение.

4. Възлагащи органи/възложители от различни държави членки могат съвместно да възлагат обществени поръчки, да сключват рамкови споразумения или да управляват динамична система за покупки. Те могат също така, в рамките на предвиденото в член 29, параграф 2, втора алинея, да възлагат поръчки по рамковото споразумение или в рамките на динамичната система за покупки.

   Ако необходимите елементи не са уредени от международно споразумение, сключено между заинтересованите държави членки, участващите възлагащи органи/възложители сключват споразумение, с което се определят:

   а) отговорностите на страните и приложимото национално право;

   б) вътрешното организиране на процедурата за възлагане на обществена поръчка, в т.ч. управлението на процедурата, разпределянето на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката, както и сключването на договорите.

   Приема се, че участващ възлагащ орган/възложител изпълнява задълженията си по настоящата директива, когато закупува строителство, доставки или услуги от възлагащ орган/възложител, който отговаря за процедурата за възлагане на обществената поръчка. Когато определят посочените в буква а) отговорности и приложимо национално право, участващите възлагащи органи/възложители могат да разпределят дадени отговорности помежду си и да приемат за приложимо право

националното право на всяка от своите държави членки. При съвместното възлагане на обществена поръчка отговорностите и приложимото национално право се посочват в документацията на поръчката.

5. Когато възлагащи органи/възложители от различни държави членки учредяват съвместен субект, регламентиран от правото на Съюза, те се договарят с решение на компетентния по отношение на съвместния субект орган за приложимото при възлагането на обществени поръчки национално право на една от следните държави членки:

а) държавата членка на установяване на съвместния субект;

б) държавата членка, в която съвместният субект извършва дейност.

Споразумението по първа алинея може да бъде с неограничен срок, когато това е предвидено в учредителния акт на съвместния субект, или с ограничен срок, да обхваща даден вид поръчки или една или повече отделни поръчки.“;

6) В член 13 букви в) и г) се заменят със следното:

„в) поръчки, възложени по провеждана съвместно от най-малко две държави членки програма за научноизследователско сътрудничество за разработване на нов продукт, за усъвършенстване на готов продукт, с което този продукт съществено се изменя или подобрява, или, когато е приложимо, обхващаща по-късни етапи на жизнения цикъл на този продукт или на части от жизнения му цикъл. Държава членка, която става пълноправен член на програма за сътрудничество, след като научноизследователската ѝ фаза е приключила, т.е. при по-късен етап на жизнения цикъл на продукта, попада, след присъединяването си към програмата, в обхвата на настоящия член. Управляван от институция или орган на Съюза, изпълняван в съответствие с правото на Съюза и финансиран от бюджета на Съюза научноизследователски проект представлява програма за сътрудничество, провеждана съвместно от най-малко две държави членки, и може да бъде продължен след научноизследователската си фаза, като в този случай възложените в рамките на последващите действия по програмата поръчки също могат да бъдат изключени съгласно настоящия член;

г) поръчки, възложени в трета държава, в т.ч. за граждански покупки, при разполагане на сили или учения извън територията на Съюза, когато оперативните нужди налагат сключване на договори със стопански субекти, намиращи се в зоната на операциите;“;

7) В член 25 втората и третата алинея се заменят със следното:

„Възлагащите органи/възложителите могат да възлагат обществени поръчки по открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка.

При условията, посочени в член 27 или 27а, те могат да възлагат поръчки и чрез състезателен диалог или партньорство за иновации.“;

8) В член 27 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да предвидят възможност за използване, в съответствие с настоящия член, на състезателен диалог при особено сложни обществени поръчки, когато възлагащият орган/възложителят прецени, че използването на открита процедура, ограничена процедура или процедура на

договаряне с публикуване на обявление за поръчка няма да позволи възлагане на поръчката.

Критерият за възлагане на обществената поръчка е икономически най-изгодната оферта.“;

9) Вмъква се следният член 27а:

„Член 27а
Партньорство за иновации

1. При партньорствата за иновации всеки стопански субект може да заяви участие в отговор на обявление за поръчка, като представи поисканата от възлагащия орган/възложителя информация за качествен подбор.

   В документацията на обществената поръчка възлагащият орган/възложителят посочва потребността от новаторски продукт, услуга или строителство, която не може да бъде удовлетворена чрез закупуване на вече наличните на пазара продукти, услуги или строителство. Той посочва кои елементи от описанието представляват ориентировъчни минимални изисквания, които всички оферти трябва да удовлетворяват. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да позволи на стопанските субекти да определят естеството и обхвата на търсеното решение и да решат дали да заявят участие в процедурата.

   Всеки възлагащ орган/възложител може да сключи партньорство за иновации с един или няколко субекта, които да извършват отделна научноизследователска и развойна дейност.

   Минималният срок за получаване на заявление за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка. Възлагащият орган/възложителят оценява предоставените от стопанските субекти сведения и кани подходящите кандидати да участват в процедурата. Възлагащият органи/възложителят може да ограничи броя на поканените за участие в процедурата подходящи кандидати. По силата на член 47 критерият за възлагане на обществена поръчка е най-доброто отношение качество/цена.

2. Партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че са спазени договорените между възлагащия орган/възложителя и участниците параметри и максимални разходи.

   Партньорството за иновации се структурира поетапно, съобразно напредъка в научноизследователския и иновационен процес, който може да се отбелязва като производство на продуктите, предоставяне на услугите или извършване на строителството. Партньорството за иновации определя междинни цели, които партньорите трябва да постигнат, и предвижда подходящи частични плащания на възнаграждението.

   Въз основа на тези цели възлагащият орган/възложителят може след всеки етап да реши да приключи партньорството за иновации, а при партньорство за иновации с няколко партньора – да намали броя им, като прекрати съответните договори с тях, ако е посочил такава възможност, както и реда и условията за това, в документацията на поръчката.

3. Освен ако не е предвидено друго в настоящия член, възлагащият орган/възложителят може да преговаря с оферентите по първоначалните им и по

всички техни последващи оферти, с изключение на окончателните оферти, за да ги подобри.

Минималните изисквания и критериите за възлагане не подлежат на договаряне.

4. При преговарянето възлагащият органи/възложителят третира равнопоставено всички оференти. За тази цел той не предоставя информация по начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други. Той уведомява писмено всички оференти, чиито оферти не са отхвърлени по силата на параграф 5, за евентуална промяна в техническите спецификации или в друг документ по поръчката. След внасянето на промяна възлагащият орган/възложителят предоставя на оферентите достатъчно време, за да променят и представят отново, в зависимост от случая, изменените оферти.

   По силата на член 6 възлагащият орган/възложителят не разкрива на другите участници поверителна информация, предоставена от кандидат или оферент, участващ в преговарянето, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде общо, а се дава за намерението да се съобщи конкретна информация.

5. Преговарянето в рамките на процедурите на партньорство за иновации може да се провежда на последователни етапи с цел да се намали броят на офертите, по които се преговаря, като се прилагат критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документацията на поръчката. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или документацията на поръчката възлагащият орган/възложителят посочва дали ще използва тази възможност. Преди края на даден етап възлагащият орган/възложителят може да определи критериите за възлагане и максималните разходи, които да се използват за подбор на офертите за участие на следващия етап. Тези критерии за възлагане и максимални разходи са съизмерими с очакваните резултати от текущия етап и целите на партньорството за иновации. Ако оферент, отстранен на предходен етап, стане допустим за следващия етап в резултат на тези критерии за възлагане и максимални разходи, същият се поканва да участва в следващия етап.

6. При подбора на кандидатите възлагащият орган/възложителят прилага в частност критерия за научноизследователския и иновационен капацитет на кандидата, в т.ч. за разработване и внедряване на новаторски решения.

   Само стопанските субекти, поканени от възлагащия орган/възложителя след оценка на поисканата информация, представят научноизследователски и иновационни проекти за удовлетворяване на установените от възложителя и неудовлетворени от наличните решения потребности.

   В документацията на поръчката възлагащият орган/възложителят определя уреждането на правата върху интелектуалната собственост. При партньорство за иновации с няколко партньора възлагащият орган/възложителят не разкрива, в изпълнение на член 6, на другите партньори предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от даден партньор в рамките на партньорството, без съгласието на този партньор. Това съгласие не може да бъде общо, а се дава за намерението да се съобщи конкретна информация.

7. Възлагащият орган/възложителят съобразява структурата на партньорството – и по-специално продължителността и стойността на различните етапи – с новаторския характер на предложеното решение и последователността на необходимите научноизследователски и иновационни дейности за разработването

на такова все още неналично на пазара новаторско решение. Очакваната стойност на закупуваните доставки, услуги или строителство е съизмерима с инвестицията за разработването им.“;

10) Член 28 се изменя, както следва:

а) точка 1 се заменя със следното:

„1. При поръчки за строителство, доставки и услуги:

а) когато при провеждане на открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с предварително публикуване на обявление за поръчка или състезателен диалог не са били подадени оферти, подадените оферти не са били подходящи или не са били подадени заявления, стига първоначално обявените условия за възлагане на поръчката да не са съществено променени и да е докладвано на Комисията, ако тя поиска доклад за това;

б) когато представените оферти при открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка или състезателен диалог са нередовни или недопустими по силата на национални разпоредби, съвместими с членове 5, 19, 21—24 и дял II, глава VII, доколкото:

i) първоначално обявените условия за възлагане на поръчката не са съществено променени, и

ii) възлагащите органи/възложителите включват в процедурата на договаряне само тези оференти, които удовлетворяват критериите на членове 39—46 и които при предходната открита процедура, ограничена процедура или състезателен диалог или партньорство за иновации са представили оферти, съблюдаващи формалните изисквания на процедурата за представяне на оферти;

в) когато предвидените срокове за открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, в т.ч. съкратените срокове, посочени в член 33, параграф 7, са неподходящи с оглед на дадена кризисна ситуация. Такъв може да бъде случаят например при ситуациите, посочени в член 23, параграф 2, буква г);

г) когато изключителна спешност, която съответният възлагащ орган/възложител не е могъл да предвиди, строго налага да не бъде спазен срокът, в т.ч. съкратените срокове по член 33, параграф 7, за провеждане на открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка. Обстоятелствата, които обосновават изключителната спешност, в никакъв случай не могат да се дължат на възлагащия орган/възложителя;

д) когато, по технически причини или от съображения за защита на изключителни права поръчката може да бъде поверена само на даден стопански субект;“;

б) в точка 2 се добавя следната буква в):

„в) възложени от възлагащ орган/възложител на няколко стопански субекта след паралелна конкуренция на научноизследователски и

иновационни проекти, стига да са изпълнени всички изброени по-долу условия:

(i) паралелните конкурентни поръчки за научноизследователска и развойна дейност с оглед доставка на продукти или услуги са възложени от възлагащия орган/възложителя след проведена процедура на договаряне с предварително публикуване на обявление за поръчка, ограничена процедура или открита процедура;

(ii) предоставените продукти или услуги са резултат от някоя от поръчките за научноизследователска и развойна дейност;

(iii) стойността на продуктите или услугите не надвишава 10 пъти стойността на поръчката за научноизследователска и развойна дейност, от която произтичат;

(iv) изпълнителите и техните подизпълнители са установени, имат основно място на стопанска дейност и изпълняват поръчката за научноизследователска и развойна дейност и за доставка, като използват ресурси, намиращи се в държава членка или в членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ;

(v) изпълнителните управленски структури на изпълнителите и техните подизпълнители са установени в Съюза, в членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ или в Украйна;

(vi) изпълнителите и техните подизпълнители не подлежат на контрол от страна на трета държава, която не е членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ или Украйна, нито от субект от трета държава, който не е установен в членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ;

(vii) продуктите са проектирани в Съюза, в членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ или в Украйна и не подлежат на контрол или ограничение от страна на трета държава, която не е членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ или Украйна, нито от субект от трета държава, който не е установен в членуваща в ЕИП държава или в Украйна;“;

в) в точка 3 се добавя следната буква г):

„г) за съвместно възлагане на поръчка за военно оборудване, осъществено преди 1 януари 2031 г. от възлагащи органи/възложители от най-малко три държави членки, стига да са изпълнени всички изброени по-долу условия:

(i) възлагащите органи/възложителите от съответните държави членки възлагат поръчка за идентична или с незначителни отлики военна продукция;

(ii) поръчката обхваща не само доставянето на военната продукция, а поне и съвместната ѝ поддръжка. Изискването поръчката да предвижда съвместна поддръжка може да не се прилага, ако доставената военна продукция обичайно не се нуждае от поддръжка;

(iii) участващите в съвместното възлагане на поръчка изпълнители са установени – и изпълнителните им управленски структури се намират – в Съюза, в членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ или в Украйна. Те не подлежат на контрол от страна на трета държава, която не е членуваща

в ЕИП държава от ЕАСТ или Украйна, нито от субект от друга трета държава, който не е установен в Съюза, в членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ или в Украйна;

(iv) член 16, параграфи 5, 6 и 9 от Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета* се прилагат, доколкото се отнасят до изпълнителите;

(v) приема се, че изпълнителите, участващи в съвместно възлагане на поръчка, удовлетворяват изискванията за допустимост по подточки ii) и iii), ако удовлетворяват еквивалентни изисквания съгласно регламенти (ЕС) 2018/1092**, (ЕС) 2021/697***, (ЕС) 2023/1525**** или (ЕС) 2023/2418***** на Европейския парламент и на Съвета, както и ако никаква последваща промяна не засяга съблюдаването на тези изисквания.

(vi) използваните за целите на съвместна поръчка инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси на участващ в нея изпълнител или подизпълнител се намират на територията на държава членка или на членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ. Ако участващ в съвместно възлагане на поръчка изпълнител или подизпълнител не разполага с налични алтернативи или съответни инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси на територията на държава членка или на членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ, той може да използва свои инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси, които се намират или се съхраняват извън тези територии, ако използването им не е в ущърб на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната;

(vii) разходите за компонентите, които не са с произход от Съюза или членуваща в ЕИП държава от ЕАСТ, не могат да надхвърлят 35 % от разчетните разходи за крайния продукт;“;

---

* Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета от 27 май 2025 г. за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“ (ОВ L, 2025/1106, 28.5.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

** Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за създаване на Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната с цел подкрепа на конкурентоспособността и иновационния капацитет на отбранителната промишленост на Съюза (ОВ L 200, 7.8.2018 г., стр. 30–43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

*** Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

**** Регламент (ЕС) 2023/1525 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 2023 г. относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP) (ОВ L 185, 24.7.2023 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

г) точка 4, буква б) се заменя със следното:

„б) за ново строителство или услуги, състоящи се в повторение на сходно строителство или услуги, поверени от същия възлагащ орган/възложител на стопанския субект, изпълнител на първоначалната поръчка, стига

строителството или услугите да съответстват на основния проект, за който първоначалната поръчка е била възложена по открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог или партньорство за иновации.

Възможността за използване на тази процедура се оповестява веднага щом се обяви поръчката за първия проект, а общата разчетна стойност на разходите за по-нататъшното строителство или услуги се взима предвид от възлагащия органи/възложителя, когато прилага член 8.

Тази процедура може да се използва само за срок от пет години след сключване на първоначалната поръчка, освен при изключителни обстоятелства, които се определят, като се вземат предвид очакваният експлоатационен живот на доставените изделия, съоръжения или системи и техническите трудности, които може да предизвика смяна на доставчика.“;

д) точка 5 се заменя със следното:

„5. За поръчки, свързани с предоставянето на въздухоплавателни и морски транспортни услуги за въоръжените сили или силите за сигурност на държава членка, разположени или които предстои да бъдат разположени в чужбина, когато възлагащият орган/възложителят трябва да набави тези услуги от стопански субекти, които гарантират валидността на своите оферти само за толкова кратки срокове, че срокът за провеждане на открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, в т.ч. съкратените срокове по член 33, параграф 7, не може да бъде спазен.“;

11) В член 29, параграф 2 четвърта алинея се заменя със следното:

„Срокът на рамково споразумение не може да надвишава 10 години, освен при изключителни обстоятелства, които се определят, като се вземат предвид очакваният експлоатационен живот на доставените изделия, съоръжения или системи и техническите трудности, които може да предизвика смяна на доставчика.“;

12) В дял II, глава V се вмъква следният член 29а:

„Член 29а
Динамична система за покупки

1. Възлагащите органи/възложителите могат да използват динамична система за покупки при обичайни покупки, чиито характеристики, във вида, в който се предлагат по принцип на пазара, отговарят на изискванията им. Динамичната система за покупки представлява изцяло електронен процес и е открита за всеки стопански субект, който удовлетворява, докато тя действа, критериите за подбор. Тя може да бъде обособена по категории продукти, строителство или услуги, определени обективно според характеристиките на поръчката, която ще бъде предприета в съответната категория. Тези характеристики могат се изразяват в посочване на максимално допустимия размер на последващите конкретни поръчки или на географския им район на изпълнение.

2. За да възложат поръчка чрез динамична система за покупки, възлагащите органи/възложителите спазват правилата на ограничената процедура. Всички

кандидати, които удовлетворяват критериите за подбор, се допускат до системата. Когато възлагащите органи/възложителите са обособили системата по категории продукти, строителство или услуги съгласно параграф 1 от настоящия член, те посочват приложимите критерии за подбор за всяка категория.

Независимо от член 33 се прилагат следните срокове:

а) минималният срок за получаване на заявленията за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка или, когато се използва обявление за предварителна информация като покана за участие в състезателна процедура – от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. След като бъде изпратена поканата за представяне на оферти за първата конкретна поръчка в рамките на динамична система за покупки, не се предвиждат последващи срокове за получаване на заявления за участие;

б) минималният срок за получаване на офертите е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

3. Цялата комуникация в контекста на динамична система за покупки се осъществява изцяло по електронен път.

4. За целите на възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки възлагащите органи/възложителите:

а) публикуват покана за участие в състезателна процедура, от която да е ясно, че става въпрос за динамична система за покупки;

б) посочват в документацията на поръчката най-малко естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и цялата необходима информация за динамичната система за покупки, включително за това как функционира тя, използваното електронно оборудване, организацията и спецификациите на техническото свързване;

в) посочват евентуалното обособяване по категории продукти, строителство или услуги и характеристиките, които ги определят;

г) предлагат неограничен и пълен пряк достъп до документацията на поръчката през целия срок на действие на системата.

5. Възлагащите органи/възложителите предоставят на всеки стопански субект, през целия срок на действие на динамичната система за покупки, възможността да заяви участие в нея при условията на параграф 2. В срок от 10 работни дни от получаването на заявленията възлагащите органи/възложителите ги оценяват по критериите за подбор. В отделни обосновани случаи, по-специално когато е необходимо да се разгледат допълнителни документи или да се провери по друг начин дали са изпълнени критериите за подбор, този срок може да бъде удължен на 15 работни дни.

Независимо от първа алинея, възлагащите органи/възложителите могат да удължават срока за оценяване докато няма изпратена покана за представяне на оферти за първата конкретна доставка в рамките на динамичната система за покупки и ако през удължения срок за оценка не се публикува покана за представяне на оферти. Възлагащите органи/възложителите посочват в документацията на поръчката удължения срок, който имат намерение да приложат.

Възлагащите органи/възложителите уведомяват възможно най-бързо заинтересования стопански субект за това дали е бил допуснат до динамичната система за покупки.

6. Те канят в съответствие с член 34 всички допуснати участници да подадат оферта за всяка конкретна поръчка по динамичната система за покупки. Когато динамичната система за покупки е обособена по категории строителство, продукти или услуги, възлагащите органи/възложителите канят да подадат оферта всички участници, допуснати до категорията, за която се отнася конкретната поръчка.

Поръчката се възлага на оферента, подал най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението на поръчката с динамична система за покупки, а когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за предварителна информация – в поканата за потвърждаване на интерес. Когато е целесъобразно, тези критерии могат да бъдат формулирани по-точно в поканата за представяне на оферти.

7. Възлагащите органи/възложителите посочват срока на действие на динамичната система за покупки в поканата за участие в състезателна процедура. Те уведомят Комисията за всяка промяна на срока на действие, като използват следните стандартни образци:

а) ако срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата, се използва образецът, използван първоначално за поканата за участие в състезателна процедура за динамичната система за покупки;

б) ако действието на системата се прекратява, се използва обявлението за възложена поръчка, посочено в член 30, параграф 3.

8. Преди и по време на срока на действие на динамичната система за покупки не се начисляват такси на стопанските субекти, които са заинтересовани от динамичната система за покупки или участват като страна в нея.

13) Член 30 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Възлагащите органи/възложителите, които възнамеряват да възложат обществена поръчка или да сключат рамково споразумение чрез открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог или партньорство за иновации, изразяват намерението си чрез обявление за поръчка.“;

б) вмъква се следният параграф 2а:

„2а. За обществените поръчки, възложени чрез динамична система за покупки, в срок от 30 дни след възлагането на всяка поръчка възлагащите органи/възложителите изпращат обявление за възложена поръчка. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групираните обявления в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.“;

14) В член 33 параграф 2 се заменя със следното:

„2. При ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог и партньорство за иновации

минималният срок за получаване на заявленията за участие е 37 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка.

При ограничена процедура минималният срок за получаване на офертите е 40 дни от датата на изпращане на поканата.“;

15) В член 34 параграф 1 се заменя със следното:

„1. При ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог и партньорство за иновации възлагащите органи/възложителите поканват едновременно и в писмена форма избраните кандидати да представят оферта или да водят преговори, при състезателен диалог – да участват в диалога, а при партньорство за иновации – да заявят участие.“;

16) Член 35 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Възлагащите органи/възложителите уведомяват възможно най-рано кандидатите и оферентите за решението си във връзка с възлагането на поръчка, сключването на рамково споразумение или допускането до система на динамични покупки, като обосновават евентуалното си решение да не се възлага поръчка или да не се сключи рамково споразумение, за които е проведена конкурентна процедура за възлагане на поръчка, да се започне отново процедурата или да не се използва динамична система за покупки; при поискване, те предоставят тази информация писмено.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Възлагащите органи/възложителите могат да решат да не предоставят дадена посочена в параграф 1 информация за възлагането на поръчка или сключването на рамково споразумение, ако разкриването ѝ би възпрепятствало правоприлагането, би противоречало на обществения интерес и в частност – на интересите на отбраната и/или сигурността, би нанесло ущърб на законните търговски интереси на стопанските субекти – обществени или частни, или би навредило на лоялната конкуренция между тях.“;

17) В дял II, глава VII, раздел 2 се вмъкват следните членове 46а и 46б:

„Член 46а

Намаляване на броя на иначе допустимите кандидати, които да бъдат поканени за участие

1. При ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог и партньорство за иновации възлагащите органи/възложителите могат да ограничават броя на кандидатите, удовлетворяващи критериите за подбор, които ще канят за представяне на оферти или за провеждане на диалог, ако е налице минималният посочен в параграф 2 брой допустими кандидати.

2. В обявлението за поръчка или в поканата за потвърждаване на интерес възлагащите органи/възложителите посочват обективните и недискриминационни критерии или правила, които възнамеряват да прилагат, минималния брой

кандидати, които възнамеряват да поканят и, когато е целесъобразно, максималния им брой.

При ограничена процедура минималният брой кандидати е петима. При процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог и партньорство за иновации минималният брой кандидати е трима. Във всички случаи броят на поканените кандидати трябва да е достатъчен, така че да се осигури реална конкуренция.

Възлагащите органи/възложителите канят поне минималния брой кандидати. Ако обаче броят на кандидатите, удовлетворяващи критериите за подбор и минималните изисквания за допустимост по член 38, параграф 3, е под минималния брой, възлагащият орган/възложителят може да продължи процедурата, като покани кандидатите, които притежават изискваните характеристики. В нея възлагащият орган/възложителят не включва стопански субекти, които не са заявили участие, нито кандидати, които не притежават изискваните характеристики.

Член 46б

Намаляване на броя на офертите и на решенията

Ако възлагащите органи/възложителите използват възможността за намаляване на броя на подлежащите на преговори оферти или на подлежащите на обсъждане решения, предвидена съответно в член 26, параграф 3 и член 27, параграф 4, те правят това, като прилагат критериите за възлагане, посочени в документацията на поръчката. На крайния етап полученият брой трябва да осигурява реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно оферти, решения или допустими кандидати.“;

18) В дял II, глава VII, раздел 3 се вмъква следният член 49а:

„Член 49а

Изменение на договор за обществена поръчка по време на срока на изпълнение

1. Договорите за обществена поръчка и рамковите споразумения могат да бъдат изменяни без провеждане на нова процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно настоящата директива в следните случаи:

а) когато измененията, независимо от паричната им равностойност, са предвидени в първоначалната документация на обществената поръчка чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане, които могат да включват клаузи за изменение на цената или опции. В тези клаузи се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те може да се използват. В тях не се предвиждат изменения или опции, които биха променили цялостния характер на поръчката или на рамковото споразумение;

б) при възлагане на първоначалния изпълнител на допълнително строителство, доставки или услуги, които са станали необходими и не са били включени в първоначалната обществена поръчка, ако смяна на изпълнителя:

(i) не може да се извърши поради икономически или технически причини, като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост с

възложени с първоначалната поръчка съществуващо оборудване, услуги или инсталации; както и

(ii) би предизвикала значително неудобство на възлагащия орган/възложителя или съществено дублиране на разходите му.

Независимо от това, евентуалното увеличение на цената не може да превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната обществена поръчка. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;

в) когато са изпълнени всички изброени по-долу условия:

(i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възлагащ орган/възложител не би могъл да предвиди;

(ii) изменението не променя цялостния характер на обществената поръчка;

(iii) увеличението на цената не превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната обществена поръчка или рамково споразумение. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;

г) когато нов изпълнител заменя този, на който първоначално е била възложена обществената поръчка, вследствие на:

(iv) недвусмислена клауза за преразглеждане или опция – в съответствие с буква а);

(v) цялостно или частично встъпване на друг стопански субект, който удовлетворява първоначално установените критерии за качествен подбор, в положението на първоначалния изпълнител след корпоративно преструктуриране, в т.ч. поглъщане, сливане, придобиване или несъстоятелност, при условие че това не води до други съществени изменения на обществената поръчка и не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива; или

(vi) когато възлагащият орган/възложителят сам поема задълженията на основния изпълнител по отношение на неговите подизпълнители, ако такава възможност е предвидена в националното законодателство по силата на член 21;

д) когато измененията, независимо от стойността им, не са съществени по смисъла на параграф 2.

Възлагащите органи/възложителите, които са изменили договор за обществена поръчка в случаите по букви б) и в) от настоящия параграф, публикуват обявление за това в *Официален вестник на Европейския съюз*. Това обявление съдържа *mutatis mutandis* информацията, изисквана при обявлението за възложена поръчка.

2. При договорите за обществена поръчка с клауза за индексация, за референтна стойност за изчисляване на стойността, посочена в параграф 1, букви б) и в), служи актуализираната стойност.

3. Изменението на договор за обществена поръчка или на рамково споразумение по време на срока на изпълнение се смята за съществено по смисъла на параграф 1, буква д), когато ги прави съществено различни по характер от първоначално сключените. При всички случаи, без да се засягат параграфи 1 и 2, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от следните условия:

   е) изменението въвежда условия, които, ако са били част от първоначалната процедура за възлагане на обществена поръчка, са щели да доведат до допускането на други кандидати от първоначално избраните, до приемането на друга оферта от първоначално приетата или до участие на допълнителни кандидати в процедурата;

   ж) изменението променя икономическия баланс на обществената поръчка или рамковото споразумение в полза на изпълнителя по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор за обществена поръчка или рамково споразумение;

   з) изменението значително разширява обхвата на обществената поръчка или рамковото споразумение;

   и) нов изпълнител заменя изпълнителя, на когото първоначално е била възложена обществената поръчка, в случаи, различни от предвидените в параграф 1, буква г).

4. При различни от предвидените в параграф 1 изменения на клаузите на договор за обществена поръчка или на рамково споразумение по време на срока им на изпълнение е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно настоящата директива.“;

19) Членове 65, 66 и 68 се заличават.

Член 3

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от […] г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

   Те прилагат тези разпоредби от […] г.

   Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 4

Настоящата директива влиза в сила на […] след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*